

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Zakaj vera propada?

Med našim ljudstvom je mnogo jako značilnih rekov. Razni pojavi, ki se prikažejo pred očmi ljudstva ter ga zadenejo, dobijo izraza v primernih kratkih besedah. Tak veleznačilen rek našega ljudstva je tudi ta: Vera po farjih gor, po farjih dol! Ko je ljudstvo izprevidelo, koliko škodujejo veri in cerkvi slabi duhovniki, kako razuzdano življenje po farovžih vpliva nemoralno na ljudstvo, kako se vera vlačí celo v politiko ter se uporablja v zasebne, največ nelepe namene, je vstal vaški modrijan, pa je izustil ljudstvu rek: Vera po farjih gor, po farjih dol! S tem je povedano vse.

Dobivali so se že v minolih časih značajni in previdni možje, ki so kazali, da mora kreniti cerkev na nova pota, da se mora modernizirati ter prilagoditi novim dobam in pa nikakor se ne sme izkoriščati v politične svrhe, dobivajo pa se taki glasniki po preobratu še dandanes. To je znamenje, da je gnjiloba še velika ter da bo trajalo še dokaj časa, da se jo odstrani.

Tak glasnik se je oglasil pred kratkim. Slovenski duhovnik je, živeč na Koroškem. Ime mu je Anton Vogrinec, ki je izdal knjigo z naslovom «Nostra maxima culpa». Ta knjiga je vzbudila pozornost v celi Avstriji in še daleč čez njene meje, kajti v njej je s častivredno odkritosrčnostjo povedano, da duhovniki trgajo narodu vero iz srca.

«Nostra maxima culpa!» Die bedrängte Lage der katholischen Kirche, deren Ursachen und Vorschläge zur Besserung. Von Anton Vogrinec. Pfarrer in Leifling, Kärnten, Wien und Leipzig 1904. K. u. k. Hofverlagsbuchhandlung Karl Fromme.» Tako se glasi natančni naslov te znamenite knjige.

Župnik Vogrinec priznava, da propada vera po krivdi duhovščine. Hudič tega ne more biti kriv, pravi župnik Vogrinec, saj ga je Kristus premagal; če je morda med izobraženci vladajoče svetovno naziranje kaj krivo na ginevanju vere, zato se vendar duhovščina na to ne sme ozirati, saj to naziranje ne more imeti vpliva na preprosti narod. Sploh pa naj duhovščina gleda le na to, koliko

je sama kriva, ker le, če to spozna, se morejo razmere zboljšati. Človeška duša, pravi župnik Vogrinec, je po svoji naravi verna, a če se ljudje odvrtaajo od vere, potem more biti vzrok le to, da je duhovniki ne uče prav in je ne goje. Sijaj in moč duhovščine ne sme nikogar zapeljati, da radi tega taji bedo v cerkvi. Beda tiči v tem, da so se izobraženci odvrnili od cerkve, in da se od nje odvrta tudi preprosti narod, tega pa, pravi župnik Vogrinec, ne more nihče tajiti.

Krivda duhovščine, da propada vera, je po župniku Vogrinecu dvojna, to se pravi, kriv je način, kako duhovniki oznanjajo in uče vero, in krivo je to, da vere ali sploh dejanski ne izvršujejo ali pa le slabo.

Veronauku je župnik posvetil dobro polovico svoje knjige. Vsaka stran te knjige priča, kako globoko je župnik Vogrinec preštudiral to vprašanje. Vemo, da so naši duhovniki kot pedagogi utelesena nevednost in nesposobnost, tako da se že otroci v prvih razredih srednjih šol iz njih delajo norca. Med kateheti sploh ni nobenega, ki bi se mogel imenovati pedagoga, največ pa je takih, ki skrajno malomarno izvršujejo svojo dolžnost. Zato pa moremo le pritrdjevati župniku Vogrincu, ko obsoja ves veronauk na naših šolah in ožigosa tudi brezpomembnost popolnoma mehaničnih škofovih vizitacij. Župnik Vogrinec graja ostro tudi ves pouk v bogoslovnica, graja, da je v bogoslovnica učni jezik latinščina in da so bogoslovci od drugega sveta ločeni in takorekoč zaprti v zavodu.

Konec prih.

V Kranju, 16. aprila.

Naši vojaki stražijo italijansko mejo. V Naborjet zajezersko, predilsko in bovško trdnjavo so prišle tri stotnije našega domačega 17. polka iz Celovca, kjer ostanejo do oktobra, potem pa jih zamenjajo tri stotnije lovcev. Vojaki so opremljeni s strelivom, kakor za čas vojne. Taka odredba vojnega ministrstva se nikakor ne zлага z zatrjevanjem, kako izborni so odnašaji med Avstro-Ogrsko in Italijo.

Državni zbor je sklican na torek, dne 19. aprila t. l. Na dnevnem redu je prvo čitanje proračuna za leto 1905. Vojno ministrstvo zahteva, da se za letos dovoljena svota 15 milijonov za nove topove zviša na 30 milijonov.

Krvavi izgredi na Hrvaškem. Pri narodnem shodu v Samoboru dne 10. t. m. je nastala nepopisna rabuka. Predsednik, opozicijski poslanec Kiepah je bil ranjen in s trudom rešen uboja. Mestni blagajnik Vuković je bil lahko ranjen. Slovenec Kogoj, skrit na mrtvaški nosilnici, je izprosil na kolenih življenje. Duhov-

ščina je prva odnesla pete in prepustila razdivjani narod brezciljnim strastem. Poslopje kotarske oblasti je bilo znotraj popolnoma razdejano, s petrolejem polito in zažgano, blagajna razbita in orošana, vsi spisi uničeni. Z Mirnovca so došli peš-vojaki, katere so kmetje pozdravili s kamenjem. Vojak Pernjak je bil ustreljen vsled lastne neprevidnosti. Moralna provzročitelj tega obžalovanja vrednega dogodka sta župnik Miletič, ki je pripeljal celo krdele kmetov, in župnik Mrakožič. Rabuka se je začela, ko je župnik Miletič končal s svojimi strastnimi napadi.

Švedski kralj in kraljica sta si ogledala postojnsko jamo. V Postojini jih je pozdravil deželni predsednik baron Hein.

Bolgarsko-turški dogovor je podpisan in obsega sledeče glavne točke: Bolgarija slovesno obljubi, da prepreči vthajanje vstaskih čet čez mejo in vlihotapljenje razstreliva, kar bo nadzorovala mešana komisija. Turčija se zaveže, da izvede v Mürzstegu določene reforme v popolnem obsegu, da pomilosti vse vjetnike, da podpira vrnivše se begune in kristijanske podložne, ki so vsled vstaje trpeli škodo. Nadalje odpravi na mejah vse carinske šikane, obnovi svobodni promet po železnicah, da ne nadleguje Bolgarov, ki imajo potne liste, ter sposobne Bolgare sprejme v justično in upravno službo.

Dopisi.

Iz Mavčič. V mavčički občini so imeli klerikalni agitatorji pri zadnji deželnozborski volitvi težko nalogo, volilce pripraviti k temu, da so preslepili kakih 35 volilcev, ki so jim dali glasovnice podpisati za Demšarja. Tudi z izidom volitve niso ti katoliški lažnivci nikakor zadovoljni. Če se vpoštevajo njih sredstva, katera so vporabljali, tedaj moramo reči, da so delali neumorno dlje časa z vsemi možnimi pripomočki. Prišel je prilično zapoški župnik Kalan, da je iz cerkve idočim ženicam očrtal našega župana kot pravega brezverca, tudi neki gotovi Kregar in na Kranjskem svetovnoznani Stefe iz Ljubljane sta priskočila njemu in vseblagoslovljenemu velikimu duhovnu Ana iz Mavčič na pomoč, da bi nam uničili župana ter pripravili tako ljudstvo k temu, da bi spravilo velikega duhovna Ana iz Mavčič na županski stol. Osem domačih agitatorjev je že itak imelo nalogo vse mogoče storiti nazproti Novaku, pa to še ni zadostovalo. Prišel je končno še smartinski kapelan Paulus na velikonočni torek na Breg, ko ima mavčičska župnija spreved tja, da je med opraviлом sv. maše lagal in čast kradel Novaku.

Kljub temu brezvestnemu, nesramnemu laganju, ker se je volilcem naravnost reklo, da kdor ne da glasovnice podpisati za Demšarja, ni več kristijan in kateri da bode volil Novaka, da bo pogubljen, je vendar 29 volilcev dalo večno zveličanje za Novaka in tako si nakopalo večno pogubljenje. Koliko volilcev so z takimi sredstvi preslepili, si lahko mislimo. Kakih 30 volilcev, ki bi bili gotovo volili Novaka brez pomisleka, je ostalo doma, da niso volili in ti so brzkone obsojeni v v'ca. Prepričani bodite, dragi volilci, kateri ste iz lastnega prepričanja brez vsake agitacije po lastni vesti oddali glasove za Novaka, da ta grozna obsodba neblagoslovljenih velikih duhovnov Ana iz Mavčič in Kajfa z Jame, ne bo pri Bogu dobila pravomočnosti, ker so že vam njih hinavska dela itak dobro znana. Smartinskemu kapelanu g. Paulusu pa kličemo: Na svidenje, pa ne pred cerkvijo med sv. mašo na Bregu!

Iz Moš pri Smledniku. Iz naše vasi vam še ni nikdo ničesar poročal. In ravno to je žalostno, ker se ni do današnjega dneva dobil mož, ki bi pokazal svetu, kaj vse si upa naš župnik, če se mu noben ne ustavi. Pomilovati naš morate po pravici Mošane, ker imamo take može, katerih edina skrb je, prikupiti se gospodu župniku. Če pri tem trpi cela soseska, kaj je to njim mar. Naši vasi v škodo — čudno in vendar res — in župniku v korist ima naša podružniška cerkev mnogo gozdov in njiv, katere nesejo najmanj 300 K na leto. Kam pride ta denar, tega ne ve niti eden naših mož. Ključarjev, katerim bi moralo vse cerkveno premoženje do pičice biti znano, še k računom ne kličejo; pa saj menda sploh nimajo nobenih računov, sicer bi bili med izdatke pripisali še malo svotico za napravo novih cerkvenih vrat, ko so že te vse trhle, da so se pred kratkim, ko je neki fant z roko nekoliko potrkal na duri, vse razsule. Fantje so jih sicer hitro nesli k mizarju, da jih je skupaj dejal, pa vendar je prišlo župniku na uho. Naznanilo se je seveda takoj vse, in fantje so bili zaprti v pravo veselje le vsakemu slaboželedemu župniku. Kdo so pa ti naši možje, kateri tako skrbje za sosesko? Kaj ste prašali, saj pri nas sploh nimamo mož, razun par, kateri pa s soseskinim premoženjem nimajo ničesar opraviti. Župan že ve, koga bo «postavil» za moža — ne čudite se, ko pravim, da župnik «postavlja» može, kar je res — najraje takega, ki se na nobeno stvar nič ne razume in še svojih otrok noče pošiljati v šolo, kajti če se bolj učijo, pravijo, bolj so «zleht», kakršen je n. pr. Bezgov Lisec,

PODLISTEK.

Opomin slovenskemu kmetu.

Časi tlake, súznosti
so med belimi ljudmi
davno že minili,
in vsi pametni so se
svóbode razveselili
ter podali si roké.

S svojo zdravo pámetjo
in pa z združeno močjo
so stanovi ubogi
vstali in postali strah
njim, ki jih v krivici mnogi
so teptali v bedo, v prah!

Le slovenski verni kmet
tlákar, suženj je kot pred:
Ko so nemški grofje
prišli že ob moč, oblast
tlačiti ga, rimski škofje
v svojo so ga vjeli past.

Zánje se zdaj on potí,
Zánje strada, krvavi

in da le v župnišču
srca zadovoljna so,
če kmet gine na smetišču,
kaj njim skrb, kaj mar jim tó!

Torej, kmet, le srčno v boj
za stan farski, ki je tvoj
grobokop nemili!
Ko boš zanj dal še živót,
bo razcvél ti na gomili
tuj, a pametnejši rod!

«Gorenjec.»

Žreb naj odloči!

Osnovna slika z macedonskega bojišča. Dalje.

Črez kake dve uri potem so prihajali v vas trije turški častniki in za njimi je korakalo deset dobro oboroženih vojakov. Kaj pomeni ta vojaški obisk? Gotovo nič dobrega!

Častniki so povedali pri vaškem starestinstvu, da jim je bilo naznanjeno, da se bolgarski prebivalci te vasi pripravljajo na upor turški oblasti in na napad na turške sovaščane, vsled česar je njih višji poveljnik odredil, da se morajo vse bolgarske hiše v vasi skrbno preiskati ter iz njih odstraniti vse orožje in druge sumljive ter nevarne reči.

naš ključar in baje prvi mož za župnikom, kakršnih le manjka v občini. Oh ti Lisec, res smiliš se nam, če ne vem iz katere vasi v naši občini prinese «Gorenjec» kak dopis, ti si notri, kaj si pa zakrivil, da tebi ti presneti «liberalci» ne dajo miru. Namesto, da si pri volitvah rekel, da sam pri sebi ostaneš in voliš samega sebe, bi bil rekel volilcem: «Pustite me pri miru, volite druge, ki ga ne pokidajo tolikokrat kot jaz» in bodi prepričan, da tudi fajmoštrova ni včasih prava, saj so tudi človek, ki se lahko motijo, in živel boš v miru v prijazni Dragočajni. Če pa ravno rad zveš kaj uovega, pa prosi Stenovčevega lemenatarja, ta ti bo že povedal kako modro. Na lov tudi ne boš hodil sedaj. Še «liberalci» naj zmagajo pri občinskih volitvah, pa boš ti dober hišni gospodar, kar si v resnici, in nič drugega; za odbornika pa ti nisi, saj toliko časa ne, dokler imaš tako slabega vodnika v osebi smleškega župnika.

Dalje prih.

Iz Poljan nad Škofjo Loko. Tu pri nas v Poljanah je prišlo do resnih izgredov, ker je med ljudstvom nastala velika nezadovoljnost. Pri tukajšnji hranilnici in posojilnici imajo vsako nedeljo uradni dan; ljudje že težko pričakujejo nedelje, da bi vzdignili svoje deleže iz te posojilnice, ki gre rakovo pot. Vsako nedeljo kmetje obupani godrnjajo, ker morejo le s težavo priti do svojih deležev. Posojilnični možje se izgovarjajo na vse načine, češ, danes nimamo denarja, potem pa tudi ugibljejo, kako bi preprečili, da bi kmetje ne jemali denarja iz posojilnice. In ker ljudje resno in energično zahtevajo svoje težko prihranjene žulje, so si izmislili drugo, namreč da groze nekaterim, ako se ne odstranijo, da jih bodo vun pometali. S takšnim postopanjem delajo naši klerikalci pri poljanskem denarnem zavodu. Sicer pa na svidenje, načelnik Urban Pintar.

Iz Begunj. Minulo nedeljo sta se na željo mnogih ponovili igri «Doktor Hribar» in «Bratranec», ki sta se predstavljali res izborno. Gospod Radič je izvršil svojo ulogo izvrstno. Ravnotako tudi pri «Bratrancu», ko je predstavljal Lipeta Lenoviča. Gospod Malinski je igral tako dobro, da nihče ni mogel pričakovati kaj takega od navadnega kmetškega fanta. Pohvaliti moramo tudi vse druge igralce in igralke. Nazadnje se je predstavljala tudi igra «Dobro došli, kdaj pojdete domov?». Pri tej igri je vzbudila posebno pozornost kmetška Špela. Češarek je igral jako sigurno, čeprav je nastopil šele prvi-

Nato so častniki pozvali s seboj dva vaščana, enega Turka in enega Bolgara kot pričr ter šli s tema in vojaki od hiše do hiše bolgarskih stanovalcev. V vsaki hiši so vojaki pretaknili vse kote, vse posode in shrambe ter pobrali vse puške, nože kakor tudi vse hišno in poljsko orodje, ki bi se dalo rabiti za obrambo. Zastonj jim je preplašeno bolgarsko ljudstvo zatrjevalo in jih rotilo, da se jih popolnoma po krivici ovaja in sumi kake upornike proti njihovim gospodom Turkom. Vojaki pa jih še poslušali niso, ampak so hitro znašali odvezto orožje in orodje na vaški trg na kup in dva vojaka sta ostala pri kupu za stražo, kakor jim je to zapovedal častniški poveljnik.

Male pritlične kočice z maloštevilnimi prostori so bile kmalu preiskane, večje nadstropne hiše pa so zahtevale več časa za ta posel. Preiskava se je vršila tudi v hiši Dobrilkinega očeta, a našli in zaplenili sta se v njej od iskanega le dve stari zarjaveli puški, starinski škrbasti meč ter nekaj kuhinjskih in namiznih nožev. Našli pa so Turki v tej hiši še nekaj drugega, kar bi gotovo vzeli s seboj še raje kakr staro nerabno orožje, in to je bila zala Dobrilka. Pogledi vseh treh častnikov so začudeno obviseli na njej ter se poželjivo pasli na njenem lepem deviškem obrazu in telesu. Kakor je bilo videti, so se častniki po dokončani preiskavi prav zaradi nje le težko ločili iz hiše in ko so že odhajali izpred nje po potu, so se še ozirali nazaj s plamtečimi očmi.

krat na odru. Bil je jako lep zabaven večer. Slavno gasilno društvo pa prosimo, da nam kmalu postreže zopet s kako igro, ker je zato dovolj sposobnih fantov in deklet. Le vrlo naprej!

Iz Lesec. Kako lahko se izhaja brez farovškega nadzorstva in blagoslova v občinski upravi, pri raznih volitvah in drugih posvetnih zadevah in kako je to ljudstvu še v korist in srečo, o vsem tem dá lahko ravno naša leška občina dober in lep izgled. Prebivalstvo naše občine je že dolgo napredno in svobodomiselnost kakor malokje na Gorenjskem. Vendar pa smo imeli še pred petimi leti klerikalnega župana Meršola iz Hraš. Ta možakar se je sukaj na vse strani: Če je bil med klerikalci, je bil klerikalec, ako pa je prišel med liberalce, se je delal tudi sam liberalnega in povsod ter ob vsaki priliki je raztresal kar iz rokava svojo velikansko župansko modrost in učenost ter z veliko gorečnostjo ljudem okrog pridigoval, kake koristi dela občini kot župan. Tako se je posebno pred zadnjimi občinskimi volitvami okrog slinil in prilizoval občanom, da bi ga še volili za župana. Ali ta goreča želja se mu ni izpolnila. V občinski odbor je še prišel, a za župana je bil izvoljen naprednjak in poštenjak I. Žark iz Lesec, ker so ljudje vkljub samohvali župana Meršola dobro poznali njegove zmožnosti ter lastnosti in tudi njegov hinavski značaj jim ni več ugajal. On zna komaj dobro podkresati svoje ime in je velik starokopitnež kakor so vsi klerikalci. Da cenjeni bralci lažje spoznajo, kakšen mož je on, naj navademo izza časa njegovega županovanja to-le značilno dogodnico: Nek prejšnji radovljjski glavar se je o neki priliki delj časa posvetoval z županom Meršolom ter mu dopovedoval, kako bi se dela neka zadeva pametno in koristno urediti. Meršol mu je kimal in pritrjeval, in glavar je bil že vesel, da mu vendar gre nekaj v glavo in da njegov pouk ne bo zastonj. Ko pa je glavar nehaj govoriti, je župan Meršol odprl svoja zlobudrava usta in zapečatil pogovor z glavarjem s krlato in modro opazko: «E, vejo kaj, gospod glavar, vse skup je za en drek!» To dogodnico je potem glavar sam pripovedoval v gostilni ter pristavil: «Res ne vem, ali bi se jezil, ali smejal nad takim človekom!» Ko ta Meršol, po domače «Figovec», ni bil več izvoljen za župana, kar ni mogel zlepa tiho in možato preboleti tega poraza. Postal je najhujši in najnestrpnejši klerikalec in je kakor kaka hudobna glistava tercijalka povsod in venomer opravljal ter obrekoval novega

Vsi na domu Dobrilkinega očeta so se močno prestrašili čudnega vedenja turških častnikov, prestrašili zaradi Dobrilke. In Dobrilka? Kakor razbeljeno so jo pekli nesramni turški pogledi na licih in globoko notri v nedolžnem srcu, da je od mučnega razburjenja trepetala po vsem životu, se vrgla v naročje zbegani materi in se bridko razjokala, kajti nek skrivni notranji glas ji je rekel, da ji preti velika nesreča. «Kaj bo, kaj bo, če pridejo Turki in me s seboj odpeljejo,» je revica ihtela in se ni mogla umiriti.

«Ne boj se, ne jokaj se, dragica moja,» jo je začel tolažiti oče, dasi je bil sam močno potreben tolažbe ta čas v njegovih skrbih in strašnih slutnjah. Branili se bomo in branili bomo tebe vsi do zadnjega zdiha, saj imamo v skrivnem podzemeljskem prostoru shranjenega še dosti dobrega orožja, ki ga Turčini niso zavohali.» Tako je rekel, da bi ubogega otroka vsaj nekoliko pomiril, a sam je dobro vedel, da se bodo mogli s svojimi slabimi močmi le malo časa braniti, ako bodo brezštevilna množica turških vojakov in turških vaščanov obkolila in napadla hišo od vseh strani. Najraje bi bežal z vso svojo družino in imetjem daleč proč iz vasi, ali kam naj beži, kje naj se skrije v Macedoniji pred Turki?

Ko je bilo orožje iz vseh bolgarskih hiš znešeno skupaj na vaški trg, so častniki poiskali boljsega bolgarskega kmeta ter mu zaukazali, da mora takoj vpreči par najboljših volov v močan voz, naložiti nanj vse zaplenjeno

župana Žarka ter mu nagajal in škodoval, kjer je le mogel. Celo neko obrekljivo in lažnivo pismo brez podpisa je prišlo iz Ljubljane v Lesce na vpogled in vse okoliščine govore, da ga je on spisal, oziroma da ga je on sestavil in dal drugemu prepisati. Tudi pri občinskih sejah ni bilo pred njim miru. Zato so ga pri zadnji volitvi izbacili še iz občinskega odbora in z njim vred tudi druge klerikalce, čeprav je bila pred volitvijo v Lescah birma in mi-ijon in čeprav so nam ljubljanski gospodje poslali po odhodu miroljubnega duhovnika Hudovernika znanega političnega Zajgeršmida le zaradi tega, da bi nas izpreobrnil v klerikalce. Zdaj imamo v občinskem odboru lep mir in tudi naš dušni pasir se je umiril, ko je po mnogih brezvspešnih poskusih izprevidel, da pri nas nič ne opravi z agitacijo za svojo požlindrano stranko. Tako smo si sami napravili mir in red v naši občini. Svetujemo pa tudi vsem drugim pametnim ljudem okrog po Gorenjskem, da tako kakor mi napravijo prepotrebni mir in red v svoji občini, v cerkvi in na svojem domu, kar bo v korist in blagor njim in celi občini. — Pri nas v Lescah je več gostilen, a naročene so le na «Slovenski Narod» in «Gorenjca». Slovenca dobiva le župnišče. Zajgeršmida seveda to boli in peče, toda pomagati si ne more. Tudi po drugih hišah imajo «Gorenjca», ki ga povsod zelo rad bero, in nekateri boljši in premožnejši Leščani so skupno naročeni na «Slovenski Narod», v katerem dobe vedno dosti pametnega, poučnega in dobrega berila. Za nedeljske popoldneve pa tudi lahko vsak posameznik kupi «Slovenski Narod» pri Legatu ali pa v bližnji Radovljici «Gorenjca» kakor tudi «Slovenski Narod» ter si tako pripravi kratkočasno in poučno zabavo za male stroške. Tako se pri nas mnogo bere napredno ali takozvano liberalno časopisje in vendar smo dobri gospodarji in boljši kristjani kakor farovškim gospodom dopadljivi klerikalni hinavci, in naši fantje se vedejo dostojno in pošteno, a ne tako surovo, divje in breznačajno kakor njih vrstniki okrog po raznih klerikalnih krajih.

Kone: rih.

Iz trziške okolice. (To in ono.) Blamaža, katero so si stekli klerikalci pri zadnjih volitvah, hučo žge, in ni čudo, če jo hočejo pokriti s krikom in vikom, da bi vsaj zunanji svet prepričali o njihovi «sijajni zmagi». Najbolj pa jih peče volitev pri sv. Ani nad Trzičem, v kateri občini je dobil neodvisni kandidat J. Novak večino. In žegnan dopisun, zavil v črno haljo, je moral dati

orožje in ga peljati z njimi v turški vojaški tabor pred njihovega višjega poveljnika. Kmet se je silno prestrašil tega ukaza, se izgovarjal, prosil in obetal izdatno odkupnino, če ga puste pri miru in si izbere kakega turškega kmeta za voznika, ali vse ni nič pomagalo! Siromak je vedel, da se nikdar več ne vrne domov živ s svojim vozom in voloma in da zadnjikrat zdaj gleda svoj dom in svojo jokajočo družino. Zato se v naglici poslovi od svojih dragih, poslovi ganljivo kakor se poslavlja človek na smrtni postelji od okrog nje stoječih sorodnikov in znancev, potem pa začne tavajoč in opotekajoč se hudih duševnih muk izvrševati častniški ukaz, a ustnice se mu počasno gibljejo v pobožno mrtvaško molitev. Močni sunki s puškinimi kopiti v rebra in v hrbet pa ga pri tugepolnem delu pridno dramijo iz duševne omotice in opominjajo, da še živi.

Težko obloženi voz zaskriplje, zaječi in se začne premikati po vaškem tlaku skozi vas, častniki odhajajo naprej pred vozom, a vojaki pa se razvrste zadaj. Bolgarski prebivalci se zberejo na koncu vasi in med vzdihujočimi polglasnimi pogovori žalostno gledajo za svojim zadnjim, zadnjim upanjem, za svojim odpeljanim orožjem! Iz daljave se še enkrat obrne proti njim obupani voznik, jim parkrat zamahne z roko v pozdrav in slovo, nato pa pokaže z isto roko na svoja prsa in proti nebu, češ, da se bodo kmalu videli tam gori!

Dalje prih.

duška svoji jezici in spisal je za «Slovenca» dopis, kateremu se pač vsak dostojen človek smeje. Iz vsega dopisa veje namreč le onemogla jeza, da dva črna kmetška prijatelja nista mogla opraviti ničesar proti trdnemu prepričanju vrlit: Šentancev. Izlil je ves svoj srd na častivredna gospoda J. Ankeleta in učitelja L. Albrechta, kakor bi bila kriva ta dva, da je pri sv. Ani Demšar tako koronito pogorel. Dalje daje navodila gospodu županu, kam naj si hodi po svet. Pri tem imenuje sosednje župane, misli pa farovž. Mi pa sodimo, da je župan pač tolko zmožen, da bo lahko delal po svoji glavi in pustil sosednje župane in farovž; če bi pa slučajno prišel v zadrego, svetovali mu bodo rojaki, ki so jim občinske zadeve boljše znane nego «sosednjim županom», gotovo lažje nego farovž. Dalje piše «Slovenec», da se je sv. Ana osmešila s svojo volitvijo. Ne, gospod kapelan! Osmešila je le nas druge kmete iz sosednjih občin in s svojim vzgledom nas je le podkurila, da bomo v prihodnje odločnejše postopali. Zato pa: Vsa čast odločnim Šentancem! — Jako čuden gospod je župnik iz Križa. Cenjeni bralci se bodo gotovo še spominjali, kako je lansko leto njegov hlapec moža, ki je prišel prosit dela, nagnal z gnojnimi vilami z dvorišča. No, sedaj si je «špogal» Porenta zopet drug «špas». Če je pred volitvijo malo miroval, ker je imel mnogo opravila z agitacijo, zrastle mu je sedaj po volitvah takoj zopet greben in žilica mu ni dala prej miru, da se je poskusil priljubiti ljudem na jako čuden način. Bilo je pretečeno nedeljo popoldne. Delavec iz predilnice je šel v farovž plačat dve maši za umrle svoje stariše. Zaračunal mu jih je po 2 K 80 vin., on mu jih plačal in se spodobno poslovil. Ko pa pride na dvorišče, obstopijo ga že imenovani hlapec in dva devičarja ter ga začno psovati. Delavec boječ se, da bi ne prišlo do pretepa, se obrne in gre prosit pomoči župnika. Komaj pa stopi v sobo, že prihrume za njim napadalci in psovanje se prične znova v navzočnosti župnikovi. Ko delavec vidi, da se je pridružil surovežem župnik sam, zahteva odločno za maše plačani denar nazaj, češ, da je prišel plačat le maše ne pa se pričkat. Župnik mu je vrnil denar ter ga porinil iz sobe. To pa je bilo znamenje za prepobožne devičarje. Že na stopnicah prčno suvati delavca, hlapec mu iztrga palico iz rok ter udriha po njem, kamor ravno zadene. Na dvorišču šele se je posrečilo delavcu ujeti hlapca za palico, na kar so se vrgli vsi trije župnikovi trabantje po njem, da bi ga spravili na tla. A k sreči je bilo dvorišče odprto, da jim je mogel ubežati ves razbit in razpraskan. Ves čas pa je stal župnik pri oknu in ni se mu zdelo vredno niti z eno besedo motiti vernih devičarjev pri njihovem bogojubnem početju. Pač katoliška vzgoja! — V «hudem grabnu» nad Lešami se je prigodil preteklo nedeljo velik zločin. Franc Knific in njegov svak Janez Mokorel sta se vračala zvečer iz gostilne domov v Leše. Med potjo sta se sporekla in Franc Knific je zabodel svojega svaka z nožem tako nesrečno, da ga je zadel ravno v srce in je bil Mokorel pri priči mrtev. Morilec je prišel še tisti večer ob 11. uri k žandarmeriji v Trziču ter skušal zvaliti sum na nekega Janeza Zupana. Pa žandarmerija je pripravila najprvo njega in potem poiskala šele Janeza Zupana. — c.

Iz Šoštanj. Za podružnico Sv. Mohor in Fortunat v trgu Šoštanj imenovati sta dva ključarja: in ker je ravno med 1100 prebivalcev 94 nemčurjev razne baze, in ker župnik Govedič svojo značajnost v narodnem trgu od dne do dne bolj razvija, drznili so si nemčurji predlagati dva moža, med temi tudi nekega Paula Macka, čevljarja v trgu. Ta Paul Mack, prav «Mack», je bil že enkrat cerkveni ključar, in to v času, ko so še po Šoštanju gospodarili nemčurji, in ker se je v istem času pokazal pristašem znanega prostozidarja dr. Forregerja ter istega volil državnim poslancem — padel je pri župniku Ivanu Govediču v nemilost — ter je moral odložiti cerkvene ključe. Časi so minuli, dr. Forreger ne kandidira, Paul Mack se ne more kazati prostozidarjem, župnik Ivan Govedič simpatizira s prostomislečimi nemčurji, nekdanjimi prostozidarji, ter jih še prigovarja, da naj gospodu škofu v Mariboru groze, da pristopijo k protestantizmu, ako se

njih željam ne ugodi — in zasvitala je bliščoba nad Paulom Mačkom v obliki najsposobnejšega kristjana za ključarstvo pri tržki cerkvi. Znano nam je bilo, da je župnik Govedič dober govornik in izvrsten preobratnež, ali to le nismo vedeli, da je že dobil moč nad prostozidarji ter jih pripravil njemu enakim. Neki hudomušnež pa trdi, da je narobe prav — nemčurji prostozidarji v Sostanju so župnika Govediča popolnoma preustrojili; in trdi se, da bi na svoja stara leta, če že ne prostozidarja vsaj protestant postal vsled enakomislečih sotovarišev. Bratski Nazdar!

Z Dunaja. Društvo «Vesna» naznanja, da si je najelo s prvim aprilom društveno stanovanje. Pri tej priliki prosijo podpisani odbor vse stare podpornike, naj blagovolijo ponoviti podpornino, K 5.— za tekoči III. društveni tečaj. Prosi pa tudi vse prijatelje društva, naj pošljejo društvu, ki je v jako slabih gmotnih razmerah, blagohotnih podpor v gotovini ali pa knjig za društveno knjižnico. Društveni naslov je: Dunaj, III. B. Thongasse Nr. 10.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Gospod Josip Gostiša, kapelan Predvorom, je prestavljen kot kapelan v Staro Oslico. na njegovo mesto je imenovan g. Josip Pirč.

Auf, per moj duš! Koblar je vtaknil «šnajde» za svoj cilinder in kliče v «Slovencu» na korajžo, kakor pijani primojdusevci na vasi. Le čujte, kako izzivajoče in hujskajoče piše pošpicani katoliški duhovnik v škofovem listu od 11. t. m.: «Katoliško politično društvo za kranjski okraj se bo ustanovilo v najkrajšem času. Pravila se predložijo te dni. To bo odgovor (kolikor ga niso že pri volitvi prejeli) na skrajno predrzna izzivanja liberalcev. Poskrbeti hočemo za to, da bo liberalce enkrat za vselej veselje minulo, sklicavati se kake kmečke shode in posvete v Kranj. veselje minulo kranjske postopače, ki se imenujejo tudi «sokole», napravljati kake politično pofarbane shode v okolici, sploh poskrbeti, da bodo kranjski liberalci imeli malo več respekta pred nami. Bili smo pretihi in premirni, zato so si dovoljevali največje arogantnosti. Ker nas pa tako lepo prosijo, se bomo pa malo krepkeje odzvali. Pokazati hočemo — kakor smo že rekli — da lepa Gorenjska je in ostane naša.» Dejstvo, da Koblar e tutti quanti teže po takem društvu, pod kojega okriljem bi jim bilo po njih mnenju mogoče še bolj begati nezavedno ljudstvo, nam je najboljši dokaz, da se gospodje bojé za gospodstvo v kranjskem političnem okraju, ki je veljal dosedaj za nepremagljivo klerikalno trdnjavo. Četudi so zagnali tak krik zaradi izida zadnje volitve, so jih vendar suhoparne številke poučile, da so kljub vsemu nezaslišanemu terorizmu, kakor ga dosedaj še niso zgarjali nikdar, tekom treh let občutno nazadovali, dočim se samostojno gibanje mej boljšimi kmetjskimi posestniki vedno bolj razširja. In tega gibanja ne bodo nikdar več udusili, četudi ustanove novo društvo, ki ne bo razmer prav nič spremenilo. Klerikalci imajo itak že svojo naravno organizacijo v farovžih in če to že obstoječo organizacijo v kranjskem političnem okraju hočejo imenovati z res prav uместnim imenom «katoliško politično društvo», slobodno jim! Naj hlev nazivljejo tako ali tako, zaradi samega imena ne bodo nagnali nič več backov skupaj! Katoliško politično društvo tedaj ne bo nikomur kratilo spanja, pač pa utegne Koblarju izpolniti vročo željo, da bo vendar enkrat kot predsednik nameravanega društva dosegel saj jedno častno mesto, za kar se je že leta in leta v Kranju pehal zaman. Bržčas je ta želja tudi rodila novo društvo. Mi kranjskemu tehantu prav iz srca privoščimo to nedoizno veselje, zlasti zato, ker smo uverjeni, da v celem okraju ni dobiti primernejšega pastirja za ovčice v starem hlevu pod novo firmo, kakor je ravno Koblar in prav gotovo bi ne izgubili niti besedice zaradi Koblarjevega oznanila o nameravanem snovanju katoliškega političnega društva, če bi mož pri tej priliki ne bil nastopil s grožnjami. Vidi se že kot predsednika novemu društvu in oblastno naznanja, da bo dal odgovor na skrajno predrzna izzivanja liberalcev. In v čem obstojajo ta predrzna izzivanja? Posvetovanja neodvisnih kmetov v Kranju

in sokolski izleti v okolico razburjajo iz lahko umevnih razlogov Koblarja tako, kakor rudeča barva bika na paši, in zato — proč s takimi izzivanji! Kot vsegamogočni predsednik katoliškega političnega društva «hoče poskrbeti», da se ne bodo več vršili taki shodi ter izleti in respekt si hoče preskrbeti! Ne pove sicer, kako bo zabranil postavno dovoljene shode in izlete, zato se pa med vrstami dosti jasno bere, kam pes tace moli. Če ne gre s postavnimi sredstvi, je pač treba seči po drugih sredstvih, «da bo liberalce enkrat za vselej veselje minulo!» S silo, če ne drugače pa tudi zahrbtno, kaj ne, g. Anton? Na deželi se je časih kaj tacega že uprizorilo. Morda se Koblarju tudi posreči. Le perja za klobuk in «auf, per moj duš!» Po vsem soditi, naj bi novo društvo v tem smislu delovalo, odnosno hujskalo mej nezavednim ljudstvom. Poskusite, g. Anton, le poskusite, če se vam zljubi igrati z ognjem in iščite si na ta ne več navaden način respekta! Če se kaj pripeti, takrat bomo zopet posegli nazaj po hujskajoči notici v «Slovencu» od 11. t. m. Prav v kratkem bo imel Koblar priliko izvesti svoje grožnje. Počakajmo do takrat. Za danes naj si pa Koblar zapomni, da pod poslanisko imuniteto odgovornega «Slovenčevega» urednika uprizorjeni surovi napadi na vrle sokole, padejo nazaj na podlega napadalca, skritega za umazanim plotom. Jeden sokol odtehta vso tisto ničvredno sodrgo, ki se brez prepričanja in le iz koristolovstva drži v Kranju še za Koblarjeve skrice!

Demšarjeva zahvala. V pondeljki št. 11. je prinesel «Slovenec» zahvalo novoizvoljenega poslanca Demšarja svojim «zavednim» volilcem. Po našem mnenju bi vsakdo, ki bi trdil, da je le eden zavednih kmetov volil Demšarja, govoril veliko neresnico. Demšar bi postopal popolnoma pravilno, ko bi črtal svojo zahvalo v «Slovencu» in napisal nekako takole: Zahvala. O priliki moje izvolitve deželni poslanec si štejem v sveto dolžnost pred vsem se zahvaliti prečastitemu gospodu dr. Janezu Ev. Kreku, kateri je mojo maienkost zapazil v selški dolini in jo predlagal kandidatom. Dalje se imam najtopljeje zahvaliti prečastiti duhovščini vsega volilnega okraja, ki je zame z neprekosljivo vneto agitrala med nezavednim ljudstvom v cerkvi ali zunaj cerkve in to vsak čas, naj si bo na veliki petek ali velikonočno nedeljo. Dalje se zahvaljujem, da je znala častita duhovščina označiti s tako živimi barvami nevero in antikristovo delo mojega nasprotnika. Ker pa velika večina mojih volilcev ne zna brati, prosim častite gospode, naj tudi njim povedo, da se i njim zahvaljujem v «cajtengah», ker so ubogali svoje dušne pastirje in jim dali glasovnice v podpis, četudi znabiti niso vedeli, da sem jaz sklenil — pardon, da je dr. Krek mene določil za težaven posel, katerega ima posebno sedaj ob času obstrukcije katoliško-naroden poslanec v deželnem zboru. Pa naj bodo potolaženi cenjeni moji volilci, dobro bom udaril ob klop, saj imam veliko pest, katero je že hvalil zapoški župnik Kalan na shodu v Mavčičah. Če se bo pa treba postaviti za razne zadrage in konsume, bom pa že koga od katoliških poslancev naprosil — Drobniča in še več temu podobnih seveda ne bom mogel — pa mi bo spisal govor, katerega se bom na pamet naučil, saj imam dobro glavo.

«Legijonarji.» Radi nepričakovanih ovir izostane jutri vprizoritev «Legijonarjev» — ista se vrši potem v nedeljo 24. t. m.

Tukajšnje «Slovensko bralno društvo» tem potom naznanja slavnemu občinstvu, da se je 15. t. m. preselilo v nove prostore v Ogrinčevi hiši, II. nadstropje na levo.

Odbor.

Iz volilne torbe. Ker je pri zadnji deželnozbornski volitvi v Cerkljah, tako nekako poroča «Slovenec», posestnik Babič popisal volilni listek nekemu Prestarju na njegovo željo za kandidata Novaka, se je pregrešil omenjeni, kakor je soditi iz «Slovenca», zelo, zelo zoper vero. Tamošnji g. kapelan je v svoji častivredni odkritosrčnosti rešil obadva, volilca kakor pisca tega velikega zla s tem, da je Prestarju na skrivem črtal ime Novak in v vsi gorečnosti za njuni blagor zapisal brezmadežno ime Demšar. Pa je bilo dobro. V Cerkljah smo vsi na katoliški podlagi, volilci kakor sploh vsaka volitev. Ta je res lepa! Živio!

Visokočastiti gospod dekan Koblar! Ker dobro vemo, da se vsled preobilih političnih opravkov ne morete brigati za našo župno cerkev, usojamo si, Vas tem potom najudaneje opozarjati, da je v cerkvi vse polno velikanskih pajčevin in da leži po klopeh za prst debelo prahu. Znano nam je tudi, da mora mežnar poleg svoje naporne mežnarske službe opravljati še druge težavne posle, da mora n. pr. kar v dveh vlogah nastopati v «Divjem lovcu», tako da mu ne preostaja mnogo časa za cerkev. Pri svoji pičli plači tudi ne more najeti toliko ljudi, da bi se saj enkrat na teden božji hram korenito počedil. Zato se obračamo zaupno do Vas, prečastiti gospod dekan, z najponižnejšo prošnjo, da bi izvolili najeti kako žensko, ki bi osnažila saj klopi, da se v cerkvi ne bodo mazale in pokvarjale naše obleke. Gospod dekan, godovo ne bote zahtevali od nas, da bi cunje nosile seboj in same brisale prah. Več pobožnih liberalk.

Narodni (?) čin našega škofa. «Slovenski» škof Jeglič je odredil, da bo odsl. na Jesenicah vsako nedeljo nemška pridiga. Tako rešujejo naši klerikalci slovensko narodnost.

Iz Preddvora se nam poroča, da so ondi pred kratkim ustanovili posojilnico. Prvo vlogo je vložila neka Marijina «devica» in prvo posojilo so dali nekemu brunnemu klerikalcu, ki je zapeljal dekle in je moral plačati odpravnino. Pač koliko nasprotje! Gospod Matevž! Ali bi ne bilo bolje, da bi učili svoje pristaše malo večje bogaboječnosti in jih vodili na pravo pot? Pa te nesrečne volitve in volitve....

V Zabnici se je minulo nedeljo poskusil petrolejski motor za slamo rezat, žito mlet, mlatiti i. t. d. Ta motor je postavila tvrdka Franc Zeman iz Ljubljane, poljanska cesta. Zbralo se je več sto gledalcev, katerim je splošno ta motor jako ugajal. Motor rabi za eno uro nič več kakor za 5 vin. kurjave, treba tudi ni zraven nobenega kurjača. Trije kmetje so se bili precej privadili, kako je treba ravnati s strojem, s katerim je možno na dan zmlati okrog 20 «štantov». Kakor čujemo, se bo v kratkem postavil na ogled tak stroj-motor tudi v Kranju, kjer si bodo lahko ogledali kmetje tudi iz drugih krajev ta najnovejši, za kmetijstvo prekornisti motor.

Jetniški prostori škofjeloskega c. kr. okrajnega sodišča so bili prazni letošnje velikonočne praznike, in sicer od 5. ure zvečer v soboto 2. aprila, pa do 1/2 9 ure zjutraj v torek 5. aprila. Redek slučaj, posebno še, če pripomnimo, da je na stoline delavcev uslužbenih pri kamenolomu v Kamnitniku. Dokaz, da se ti ljudje, dasi so med seboj kar najrazličnejših narodnosti, vedejo povsem mirno in dostojno.

Iz Begunj smo dobili iz druge roke še naslednje poročilo o zadnji veselici: Zopet nam je napravilo naše gasilno društvo zabaven večer. Bila je namreč 10. t. m. gledališka predstava v Poljčah, kar je že Vaš cenjeni list sporočil. Tudi to pot so diletantje dobro rešili svojo nalogo. Najbolj nam je ugajala vesoloigra: «Dobro došli! Kdaj pojedete domov?» Tone Česarek in trgovec, ki je imel tudi v igrah «Doktor Hribar» in «Bratranec» največjo ulogo, se je pokazal, kakor da bi bil rojen na odru. Njegova žena Majda mu je vrlo dobro pripomogla iznebiti se sitnega kmečkega para. Kaj naj pa rečemo o Martinu Koščaku, kmetu, in njegovi ženi, Špeli? Pravi gorenjski tip sta bila oba v obnašanju, obleki in govorjenju. Res izborna so izvršili vsi svojo zadačo. Dokaj izredne zabave smo imeli zopet ta večer in mi le želimo, da bi se tako tudi nadaljevalo, saj ima društvo pri tem gotovo tudi dober gmojni vspah, zakaj prostori so bili zopet natlačeno polni. Igralcem pa zakličemo: «Vsa čast Vam!»

Z Bleda se nam poroča, da se bodo meseca maja predstavljali v «Blejskem domu» Govékarjevi «Rokovnjači».

Drobit z Gorenjskega. V konkurz je prišla Lilpopova tovarna v Beli peči. — Šolske vesti. Imenovani so: g. Fr. Verbič za Jesenice, g. J. Bregar za Šiško in gđc. Amalija Prevec za Korosko Belo. — Dne 9. aprila t. l. se je uvedla na Bohinjski Beli brzozjavna služba z omejenim dnevnim službenim časom. — Občinske volitve na Koroski Beli in na Drtiji pri Moravčah so razveljavljene. — Premeščeni sta pomožni uradnici gospici Marija Tratnikova

iz Ljubljane v Kamnik in Antonija Arkova iz Ljubljane v Škofjo Loko. — Dne 13. t. m. je gorelo pri posestniku Janezu Ogrincu v Domžalah. Zgorela je hiša, hlev in kozolec Antona Krajcarja. Škoda znaša okrog 6000 Kron. — V Selcih je minulo nedeljo v ondotnem bralnem društvu predaval g. dr. Vlad. Ravnihar «o prisegi».

Najnovejše amerikkansko vstavljanje zob brez plošče na nebesu. Ti zobje so tako trdni, kakor naravni; z njimi se lahko je in grize; tudi ne motijo pri govorjenju. Glavna stvar pa je, da ne povzročajo slabega duha iz ust, kar se pri drugem zobovju zmirom zapazi. Tako zobovje vstavlja po nizkih cenah zobotehnik Oto n Seydl v Kranju pri g. dr. Edv. Globočniku. 67—1

Križem sveta.

Križem sveta. Na Dunaju je streljal neki J. März na svojo ženo, ki živi ločena od njega, ter jo je smrtno ranil. Predno je prihitela policija, se je März sam ustrelil. — Blagajnik banke Metzl v Frankobrodu, neki Fries, ki je že 36 let služil pri banki, je poneveril 150.000 mark in pobegnil. — Minulo nedeljo so imeli v Miskoležu ples, na katerem je kmetski fant Csati ustrelil svojega tekmeča in svojo ljubico, ker sta skupaj plesala. Ostali plesalci so se vsled tega grdo stepli med seboj, a Csatijev brat je gostilničarki s sekiro preklal glavo. Pač res prijeten ples.

Rusko-japonska vojna.

Minulo sredo zjutraj se je dogodila pred Port-Arturjem za Ruse velika nesreča. Japonsko brodovje je hotelo zopet napasti Port-Artur. Rusko brodovje pod poveljstvom admirala Makarova mu je šlo naproti. Ker je Makarov uvidel, da je preslab proti mnogo večjemu številu nasprotniskih ladij, se je umaknil nazaj v luko. Ob tej priliki je zadela njegova ladija «Petropavlovsk» ob podmorsko mino in se potopila. Rešilo se je le malo ljudi, mrtev je tudi Makarov. Za Ruse pomeni Makarova smrt velikansko izgubo, kajti bil je gotovo najspodobnejši admiral cele ruske mornarice. Vse amerikkansko in angleško časopisje je polno hvale o Makaravu. Slavi ga kot enega prvih mornariških strokovnjakov sveta. Makarov je bil na Angleškem, ko se je ondi po njegovih navodilih gradil rušilec ledu «Jermak». Makarova dela o brezičnem brzozjavljanju in drugih strokah, ki spadajo v delokrog mornarice, so svetovno pripoznana. Ako bi Rusija izgubila polovico svojega brodovja, bi zanjo to ne bil tako hud udarec, kakor smrt admirala Makarova. — Naslednikom Makarova je imenovan poveljnik črnomske vojne mornarice, admiral Skridlov. — Pri nesreči «Petropavlovskega» je utonil tudi slavni ruski slikar Vasilij Vereščagin.

Angleška zimska zlata parmena, kanadska in Blenheimova rejneta ter več vrst hrušek se dobi prav ceno na šolskem vrtu v Šmartnem pri Kranju. 69—1

Anton Pezdič „pri Posavcu“

Otoče pri Podnartu

pet minut od železniške postaje Otoče, priporoča svojo

gostilno

v kateri toči pristna vina ter dobro Reininghausovo pivo. Dobe se tudi okusna, tečna, mrzla in gorka jedila. Za tuje zračna prenočišča. Oddado se tudi letna stanovanja.

Otroški vozički

4.50
gld.

4.50
gld.

se dobivajo po sledečih cenah:

4.40, 5.50, 6.50, 7.50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—,
14.—, 16.—, 18.—, 20.— gld.

**Galanterijsko blago na drobno in
na debelo.**

ALBIN RANT v Kranju

59-2

pod mestom.

Plošče za tlak iz cementa

izdelane, kakor tudi korita, zlebove, cevi, različne podstavke in druga cementa dela, priporočata po najnižji ceni

68-1 **Bliš & Tabor v Kranju (na Farovski Loki).**

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

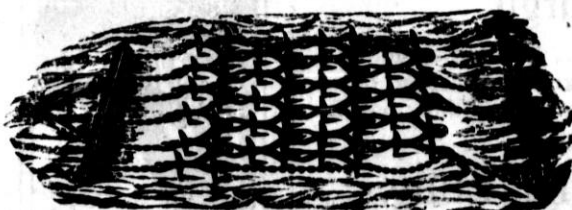
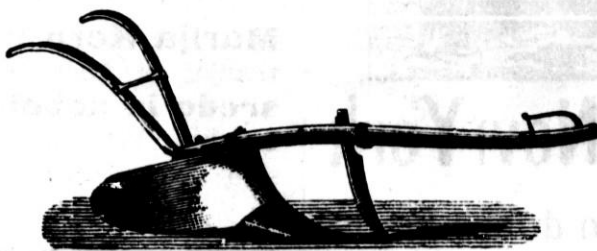
samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

04.11/4

58-3

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor **pljuge, lomeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje**; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, **vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obljanje**

Prodaja Tomaževe žilindre, klajnega apna in redilnega praška za živino.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plah za vozove, železnih peči,

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.**

Tedenski sejem v Kranju dne 11. t. m.

Prignalo se je 103 glav goveje živine, 6 telet, 24 prašičev, — ovac, — koza, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 8.—, prosa K 7.50, ovska K 6.50, rži K 7.25, ajde K 9.—, ječmena K 7.—.

Zahtevajte 'Gorenjca' po gostilnah in kavarnah!

Dobro urejena, od 60 do 70 let stara

usnjarija in posestvo

v Cerkljah

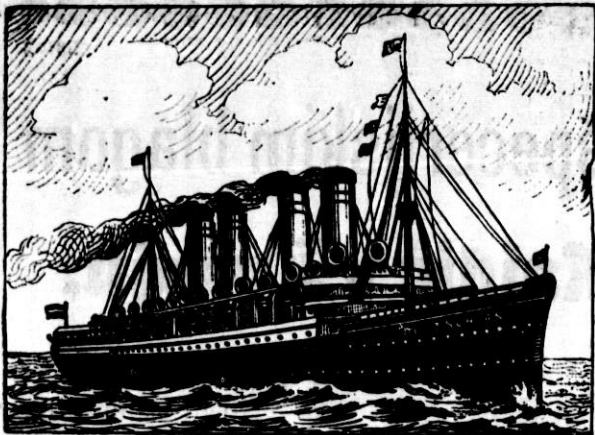
se proda ali da v najem s 16. aprilom 1904.

Hiša zadostuje za celo družino!

Proda se posamezno, skupno, istotako odda v najem.

Več se izve pri Antonu Daniču, posestniku v Velesovem. 55—3

Sedaj samo 70 glđ., zelo znižane vozne cene v Ameriko. Preje 105 glđ. Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje. 63—2

Iz Ljubljane v Novi York

samo 70 glđ. s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Kalifornija i. t. d., toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici, s priznaro najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kedor je odločen potovati, in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 kron are na moj naslov:

FR. SEUNIG, Ljubljana

Dunajska cesta 31.

Slavnemu p. n. občinstvu se priporoča za obilen obisk. Vrt na razpolago. 62—2

Gostilna 'pri Kroni'.

Doktor pl. Trnkóczy-jev

Kranjski redilni prašek za prašiče

198-16

Londonska medalja

je dobil v Londonu, Parizu in Rimu 1903 najvišje odlikovanje **Grand Prix!**

Dalje na tisoče zahvalnih pisem, tudi uradno potrjenih. Ta redilna moka se meša med krmo že pujskom. Prašiči dosežejo največjo težo.

1 zavojček po 50 vin. se dobiva pri trgovcih,

po pošti 5 zavojčkov v glavni zalogi

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici, katera ima znanke za 4 filerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisoedevetstoena.

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spšostovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en zavojček redilnega praška za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim z obratno pošto pet zavojev redilnega praška za prašiče.

Belišće, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

Josip English
železniški nadziralaj.

Styria-kolo se proda.

Kje? pove upravništvo 'Gorenjca'.

Naznanilo.

Marija Kern v Kranju hiš. št. 118 naznanja, da bode odslej naprej hodila **vsako sredo in soboto v Ljubljano kot potovka**. Vsled tega uljudno prosi slavno občinstvo za cenjena naročila, katera bode točno, zanesljivo in poceni izvrševala. 61—2

Sredstvo zoper

muhe

v salonih.

36—4

Komad 10 vin.

Glavna zaloga za Gorenjsko:

F. Dolenz, Kranj.

Foto-emajl
v barvah

Broške, priveske,
gumbe za zapest-
nice, igle za kra-
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji
Jv. Jagodic

49-4

fotograf v Kranju

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-
spatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah.
naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

65-1

v Kranju, glavni trg št. 118.

Vsi kmetovalci

se lahko pre-
pričajo, da je
najboljše sred-
stvo konje,
krave, telice,
vole, prašiče,
ovce i. t. d.
obdržati
zdrave, močne,
ješče in debele
če se jim pri-
mešuje h kmi

živinski prašek

iz lekarne **Piccoli**, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja
naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraše-
vanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu;
prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo,
katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem
Podgora pri Gorici, 18./VI. 1902. And. Kocjančič. I. 199-27

Več učencev

čvrstih in zdravih, sprejme takoj

66-1 **Matija Ažman**, mizarski mojster v Kranju.

Gričar & Mejač

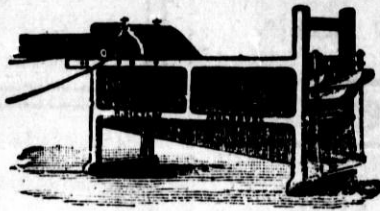
Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke
konfekcije za dame.

*** Solidno blago po čudovito nizkih cenah ***

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto. 52-4

Berite!

Jako koristno!

Motori Patent Adam, najcenejša gonilna moč za kmetijstvo,
mline in žage, katerim vode včasih primanjkuje, čez
4000 te vrste že v rabi, stroški za 1 konjsko moč v 1 uri samo 4—6 vinar-
jev; nobenega kurjača ni treba.

Nutrin redilna štupa za svinje, krave in konje; živina hitro
debeli, postane krepkejša, ter se s tisto več vrst bo-
lezni prepreči; 5 komadov stane samo 6 kron.

Klepalni stroj, s katerim tudi ženske ali otroci kose ali
srpe pravilno sklepljejo, cena za komad samo 8 K.
Mlatilnice, gepeljne in druge stroje, spoznane kot
najboljše, ima v zalogi 39-5

Fran Zeman, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24.

Odda se takoj v najem
dvonadstropna hiša

70-1

v Vodica

ležeča poleg farne cerkve, poleg pelje okrajna cesta, ki bi bila pripravna za kakega obrtnika.

Več se izve pri Marijani Jenko na Zg. Brniku hiš. št. 14.

„Škrat.“

Jedini slovenski humoristično - satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike. 11-18

Izhaja v Trstu vsako soboto. Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 vin. Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v lekarni pri sv. Trojici v Kranju.“

38-6

Mestna hranilnica v Kranju obrestuje hranilne vloge po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka
9-9 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3.281.753 37. Stanje hipotečnih posojil K 1.962.268 15.

System Balke

42-5 **M. Podkrajšek**
frizer

za dame in gospode
Ljubljana, sv. Petra c. 35

priloga za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni gor-ko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvaja skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

GOLDENE MEDAILLE
BERLIN 1901

Imam v kleti

58-2

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega pridelka. — Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni. — Moje skladišče se nahaja pri Matku Košara, gostilničarju v Hrušici št. 33 pri Kavalaru.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

Skladišče vina

je odprla s 1. febr. 1904

v Kranju

Jstrska vinarska zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila tekom te dobe občeno pohvalo ter priznanje za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

21-11

Večkrat premizano!

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, kipešne in cene priporočila prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Drelse

115-47

v Ljubljani.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave

Poskusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 vin. franko.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, salove
pohistva,

priloga vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob
otročjih vozičkov, nastoljačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94-50

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

H. Suttner, urar

v Kranju

priloga svojo
izborno zalogo

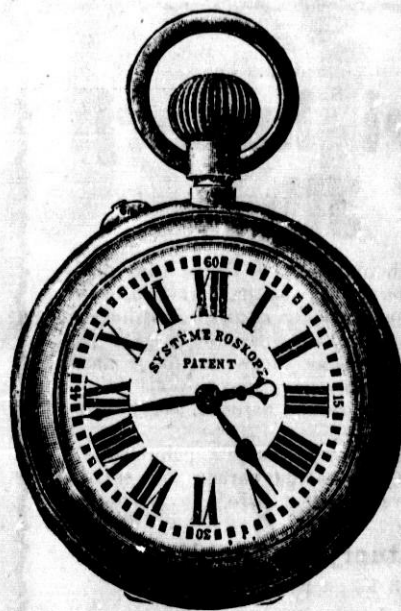
ur,
zlatnine

in
srebrnine

po
najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša znam-
ka, gl. 6-50. 140-43

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti
samo s 18-13

Smekalovimi brizgalnicami

novе sestave, koje od desne in leve strani
vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju
delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta
1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A.
Smekal odlikovana z dvema največjimi odli-
kovanji, in sicer: **S l. počastno diploma**
za izboljšanje parnih in motor-briz-
galnic ter lestev in z zlato kolajno
za prednosti pri ročnih brizgalnicah
za nove sestave.

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144-42

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priloga svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**,
broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorcji na zahtevo
poštne prosto.

R. Miklauc.

1 10 47

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
trebanju.

17-13

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spjletu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Naročajte si prezanimivo knjigo

**Bahovi huzarji
in Iliri.**

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popisuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem. V oni za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali pomembne vloge, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izborer stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrušen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 8 K 20 h.

Kromatična harmonika se prod.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

Konces. zobotehnični atelije**Oton Seydl**

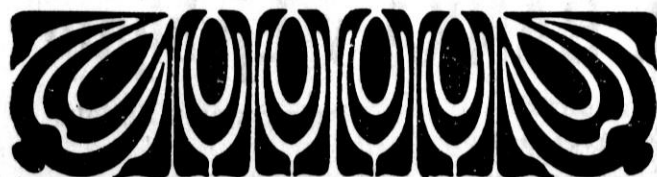
v Kranju (pri dr. Globočniku)

izdeluje vsa zobotehnična dela iz kavčuka in kovin kakor krone, mostičke, nasajene zobe, stroje za regulacijo čeljusti in postrani stoječih zob, Continuens Gum (dr. Allen), obturatorje i. t. d.

Nizke cene! Takojšna postrežba!

Odprto vsako nedeljo od 8.—5. ure.

Njegovi izdelki so bili odlikovani na razstavah v Rimu, Berlinu in Parizu z **najvišjimi odlikovanji** in ga je doletela čast, da je bil zbog svojega strokovnega znanja in strokovne spretnosti imenovan **stalnim cenilcem** jury v Parizu.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5.60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1.50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petičrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

JOSIP WEIBL

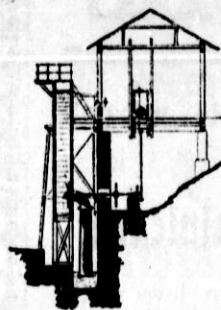
J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj., obhajilne mlize, ograje na mir odvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d. 125-46

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

17-46

tovarna za stroje, železo in kovino-livarna v Ljubljani priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
registrirana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2%
od dne vložitve do dne vzične brez odbika in brez odpovedi.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretiralo.

51-8